

Budget 2021-2023

Alingsås kommun

Miljöpartiet de Gröna

Innehållsförteckning

Inledning **Sid 3-8**

Grön ideologi

Agenda 2030

Vision 2040

Ekologisk hållbarhet

Social hållbarhet

Ekonomisk hållbarhet

Måluppfyllelse **Sid 10-16**

Prioriterade mål

Styrindikatorer

Kontrollindikatorer

Nämndernas huvud- uppdrag **Sid 17-19**

Barn- och ungdomsnämnden

Kommunstyrelsen

Kultur- och utbildningsnämnden

Miljöskyddsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden

Socialnämnden

Vård- och omsorgsnämnden

Överförmyndarnämnden

Ekonomi **Sid 20-21**

Resultatbudget

Sammanställning av driftbudget

Tillväxtprogram **Sid 22-23**

Bilaga 1 **Sid 24**

Bilaga 2 **Sid 25**

Grön ideologi

Miljöpartiet de gröna är en del av den globala gröna rörelse som strävar efter en värld där alla ska kunna leva ett gott liv utan att försämra förutsättningarna för kommande generationer. Vi vill föra en politik där vi lever inom naturens ramar och med en insikt om vårt beroende av varandra. Våra livsmöjligheter avgörs av hur väl vi klarar att leva i samklang med det ekologiska systemet. En grön samhällsanalys bygger på en helhetssyn där allt hänger ihop i ett ömsesidigt beroende.

Vår gränslösa solidaritet kan uttryckas trefaldigt:

- Solidaritet med djur, natur och det ekologiska systemet
- Solidaritet med kommande generationer
- Solidaritet med världens alla människor

Agenda 2030

FN:s 17 hållbarhetsmål och Agenda 2030 belyser det långsiktiga hållbarhetsarbetet ifrån tre olika dimensioner som alla är viktiga för att vi ska kunna bygga en positiv framtid: Ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Dessa tre hållbarhetsdimensioner påverkar och är beroende av varandra. Detta är också den struktur vi valt för vårt förslag till budget. Inför beslutsfattande i olika frågor är det viktigt att beakta att besluten kommer att vara i samklang med målen i Agenda 2030.

Alingsås kommuns vision 2040

"Alingsås är Västsveriges vackraste kulturstad i en levande bygd. Genom nytänkande, engagemang och tillgänglighet skapar vi livskvalitet för alla."

Fokusområden

- ▲ Vackra miljöer
- ▲ Livskvalitet
- ▲ Experimentlust
- ▲ Omställning
- ▲ Tillsammans

Ekologisk hållbarhet

gröna vill se ett samhälle där hushållningen med resurser är så effektiv och rättvis att

Industrisamhällets framväxt har lett till välfärd och teknisk utveckling, bättre hälsa och längre livslängd. Vi har på många sätt fått ett bättre liv. Samtidigt går exploateringen av naturresurserna långt utöver naturens egen återställningsförmåga. Den biologiska mångfalden håller i snabb takt på att utarmas. Växthusgasutsläpp i atmosfären, orsakade av människan, leder till varaktiga klimatförändringar. Många olika typer av miljögifter hotar vår hälsa och vår miljö. Vår livsstil i Alingsås och andra delar av Sverige ger upphov till miljöeffekter långt utanför våra länders gränser.

Vi måste ställa om våra samhällen så att vi klarar att leva ett gott liv i framtiden utan att förstöra möjligheterna för oss själva, människor i andra länder och kommande generationer.

Denna omställning kräver en effektivare hushållning med naturresurser och en jämnare fördelning. Vi i de rika länderna måste anpassa vår konsumtion så att våra ekologiska fotavtryck per person snarast når en globalt hållbar nivå. För att skydda miljön ska försiktighetsprincipen tillämpas så långt det är möjligt.

Naturens ramar

Naturen fungerar som ett kretslopp. Detta måste samhället ta hänsyn till och efterlikna. All verksamhet måste hålla sig inom de ramar naturen sätter. Vi människor lever på en planet med begränsade resurser och det sätter gränser för vårt handlande. Mänsklig påverkan är nu den huvudsakliga kraft som driver stora förändringar i världens miljö. Redan i dag överskrider vi, eller riskerar att överskrida, naturens ramar på flera områden. Konsekvenserna av detta kan bli katastrofala för en stor del av mänskligheten. På sikt kan de förändra själva förutsättningen för liv på jorden.

Vi måste snabbt minimera utsläppen från förbränning av fossila bränslen, för att undvika en katastrofal temperaturhöjning och försurning av sjöar och hav. Naturskogar, våtmarker och andra utsatta vegetationstyper ska återskapas för att öka den biologiska mångfalden, öka tillgången och kvaliteten på sötvatten och för att minska läckaget av näringsämnen till sjöar och hav. Miljöpartiet de

grundläggande mänskliga behov kan tillgodoses överallt. För att klara detta måste vi minska användningen av ändliga resurser, sluta slösa med energi och material och i ökad utsträckning återanvända och återvinna. Målet är slutna kretslopp. Det ger både en hållbar produktion av ekosystemtjänster och stärkt motståndskraft, ofta kallad resiliens, inom mänskliga samhällen och ekosystem. Vi vill också verka för minskad användning av plast.

Biologisk mångfald

Det gröna engagemanget grundar sig i insikten om vår delaktighet i och vårt beroende av det ekologiska systemet. Naturen är också en plats för rekreation, skönhetsupplevelser och för ökat välbefinnande. Respekten för naturens mångfald är en grundvärdering i den gröna ideologin. Vi anser att allt levande har ett egenvärde oavsett dess nytta för människan. Naturen bidrar med ekosystemtjänster, som pollinering av grödor, luft- och vattenrening eller fiskbestånden i våra vatten. Naturvårdsfrågorna måste få större tyngd. Våra skyddade arealer är för små och otillräckliga för att kunna säkert ställa den biologiska mångfalden. Skyddet av hav, skogar, våtmarker, stränder och flera andra biotoper måste utvidgas och skärpas. Bruk av skog, vatten och mark måste kopplas till ett ansvar för att den biologiska mångfalden inte ska utarmas.

Rent vatten är en förutsättning för att kunna bevara den biologiska mångfalden. För att få sjöar, vattendrag och hav att tillfriskna krävs omfattande åtgärder för att minska utsläpp från transporter, avlopp, jordbruk och industri. Miljögifter är i dag ett allvarligt hot mot såväl människor som natur. Försiktighetsprincipen måste gälla vid bedömning av kemikalier, eftersom det kan ta tid innan negativa effekter blir tydliga. Barn är särskilt känsliga för många miljögifter, och

de produkter och miljöer som barn använder och vistas i måste värnas särskilt.

Klimat

Den pågående och accelererande klimatkrisen äventyrar vår framtid. Den påverkar inte bara enskilda människors liv, utan även den globala ekonomin och överlevnaden för hela nationer. För att nå klimatmålen krävs att takten i den miljötekniska utvecklingen ökar. Den totala energi- och resursförbrukande konsumtionen måste minska till en hållbar nivå. Det behövs en politisk omställning som underlättar

en övergång till en mer hållbar livsstil. Genom att resa mer miljövänligt, handla mer lokalt producerat, äta mer vegetarisk mat, energieffektivisera hemmet och konsumera färre prylar ökar möjligheterna att leva ett gott liv inom de ramar miljön sätter.

Försiktighetsprincipen ska vara vägledande så att vi inte orsakar nya miljöproblem när vi försöker lösa gamla. Decentraliserad energiproduktion, nya transportvanor och hållbara konsumtionsvanor är några exempel på åtgärder som är en del av den omställning som vi måste lyckas med tillsammans. Vi behöver också förbereda oss på de effekter ett förändrat klimat redan har och kommer att få, såsom häftiga skyfall och värmeböljor. Dessa kan i sin tur leda till översvämningar, utslagen elektricitet, vatten som strömmar bakåt i avloppssystem, förorenat dricksvatten, förstörda kulturvärden, trafik hinder, och rasrisker med mera. Klimatanpassningar behövs av fastigheter, infrastruktur och mycket annat.

Jordbruk och skogsbruk

Jordbruket och skogsbruket behövs för att på ett hållbart sätt försörja oss med livsmedel och är viktiga för en god ekonomi och en levande landsbygd.

I en värld med ökande befolkning är det av stor vikt att bevara jordbruksmarken och dess bördighet. Markpolitiken måste vara långsiktig och goda jordbruksmarker ska skyddas från exploatering.

Betade ängs- och hagmarker är viktiga inslag i landskapet för att bevara den biologiska mångfalden och kunskapen om landets kulturhistoria. Det är inte rimligt att de svenska kraven för miljön, klimatet och god djurhållning slår ut svenskt jordbruk och i stället gynnar jordbruk där miljökraven är lägre och djuren behandlas sämre. Därför ska vi utjämna konkurrensen genom att upphandla lokalproducerat till offentliga kök, och genom ekonomiska styrmedel som missgynnar livsmedel som tillverkats under sämre villkor än vi tillåter i Sverige. Uppfyllande av miljö kvalitetsmålen och hänsynstagande till djurens behov ska stå i fokus och produktionen ska bidra till en hög självförsörjningsgrad på baslivsmedel och foder.

Skogen är viktig både för den biologiska mångfalden, som råvara för skogsprodukter och energi och som rekreationskälla. En levande skog har lång omloppstid och därför är den extra sårbar för dålig skötsel och ogenomtänkt exploatering. Vi anser att en större del av den svenska skogen behöver präglas av artvariation som ger en långsiktig livskraft. Därför måste skogsbruket moderniseras genom mer av hyggesfria avverkningsmetoder och genom mindre kalhyggen. Särskilt värdefull skog ska skyddas från avverkning. Det behövs både större sammanhängande områden och många mindre områden som undantas från produktionsskogsbruk. Ett sätt att öka skyddet är att inrätta reservat och andra typer av skyddade områden.

Djur

Alla djur har ett egenvärde oavsett deras nytighet för människan. Djurens rätt att bete sig naturligt och slippa utsättas för lidande kräver stora förändringar i djurhållningen. Människan föder upp djur bland annat för att de ska bli mat, kläder och testare av olika produkters farlighet. Detta innebär ett mycket stort ansvar för att djuren behandlas väl. Skarpa djurskydds-krav ska bland annat ställas i den offentliga upphandlingen.

Social hållbarhet

Social hållbarhet handlar om att bygga ett samhälle där grundläggande mänskliga rättigheter respekteras och inga grupper missgynnas av några formella eller informella strukturer.

Alla har rätt till ekonomisk trygghet. Samhällets tjänster ska hålla en hög kvalitet och vara tillgängliga för alla. Samhällets utveckling måste styras av bredare mål och mått på livskvalitet snarare än traditionell ekonomisk tillväxt. Miljöpartiet vill ge sådana mått en central plats i politiken. Vi ska ge människor möjlighet till alternativa livsstilar som är mindre miljöbelastande.

Social hållbarhet handlar inte bara om trygghet utan även om livskvalitet. För en god livskvalitet krävs att vi kan tillfredsställa våra grundläggande behov. Det kan handla om att ha ett boende vi trivs med, råd att köpa god och hälsosam mat samt förutsättningar för att hålla oss friska och vara delaktiga i samhället. Mänskliga rättigheter kan bidra med att fylla den sociala hållbarhetsdimensionen med innehåll och gränsvärden.

Vi vill att kommunen i ökad grad skall ha en öppen attityd till de anställdas önskemål om tjänstgöringsgrad och arbetstidens förläggning. De strukturella löneskillnaderna mellan kvinnor och män är inte acceptabla. Fortsatta åtgärder behövs för att de skall minska.

De globala målen i Agenda 2030, som antogs av fullmäktige i september 2019 utgör en utgångspunkt för den sociala hållbarheten: Utrota fattigdom, säkerställa god hälsa och välbefinnande, god utbildning för alla, uppnå jämställdhet, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, minskad ojämlikhet, hållbara städer och samhällen, fredliga och inkluderande samhällen.

Demografiska förändringar

Andelen yngre och äldre ökar mera än andelen av befolkningen i arbetsför ålder (ca 20-64 år). Det innebär att de som ska både ta hand om och försörja de övriga proportionellt sett blir färre. De demografiska förändringarna innebär både ett fortsatt ökat tryck på många verksamheter och ett tryck på omprioritering mellan verksamheter.

Ett mycket aktivt förbättringsarbete ute i verksamheterna, är ett måste för att vi ska klara utmaningen. Digitalisering är ett verktyg för sådant förbättringsarbete. Det är dock viktigt att komma ihåg att teknologin har ett begränsat värde för att lösa människors behov av närhet och omsorg, men bör användas där den kan öka välfärden.

Integration och etablering

Kommunen brottas med flera stora utmaningar som behöver gemensamma lösningar. Liksom många andra kommuner i landet har vi brist på kompetens och arbetskraft i vissa yrkeskategorier, till exempel inom vård- och omsorg. Samtidigt visar statistik för riket att en stor andel utrikes födda är utan sysselsättning. Det är viktigt att kommunen som arbetsgivare tar ett större ansvar för utbildning, omskolning och sysselsättning för dessa invånare. En misslyckad integration leder till negativa effekter på både den sociala och den ekonomiska hållbarheten, med segregation och ökade behov av försörjningsstöd som följd.

Alingsås ska skapa bättre förutsättningar att använda sig av introduktionsjobb, extratjänster och traineejobb och bidra till att pressa ned arbetslösheten ytterligare. Det är viktigt att tidigarelägga inträdet på arbetsmarknaden för såväl nyanlända som unga som är födda i Sverige. Ett led i detta kan vara att införa fler lärlingstjänster i kommunen.

Barns och ungdomars synpunkter skall beaktas och tillvaratas

Våra barn och ungdomar är vår viktigaste resurs inför framtiden. Vi vill fokusera mer på barns och ungdomars livsvillkor och göra dem delaktiga i samhällslivet. Förebyggande och tidiga insatser i socialtjänst och skola skall prioriteras för att undvika att problem blir svårhanterliga och kostsamma.

FN:s barnkonvention blev lag 2020. Inför beslutsfattande i frågor som påverkar barns och ungas liv och uppväxtvillkor, skall barnperspektivet belysas och beaktas. Detta skall ske med hjälp av barnkonsekvensanalyser med utgångspunkt i de fyra grundpelarna i Barnkonventionen, barns rätt till lika villkor, barns rätt att komma till tals, barnets bästa samt barns rätt till liv och utveckling.

Ekonomisk hållbarhet

Om mänskligheten ska klara vår tids utmaningar i form av klimatkris, resursbegränsning och växande ekonomiska klyftor behövs det en ny ekonomisk politik. En sådan måste utgå ifrån allt det goda vi kan skapa i jämlika samhällen som verkar inom naturens begränsningar, utifrån de livsviktiga funktioner som upprätthålls av ekosystemen. Ständig ekonomisk tillväxt i traditionell bemärkelse är inte möjlig på en planet med begränsade resurser.

När det ekonomiska systemet krockar med det ekologiska systemet är det ekonomin som måste anpassas. Det handlar om några självklara principer. Det som är bra för människor och miljö ska vara billigt, det som är dåligt ska vara dyrt och det som är alltför skadligt ska förbjudas. Den ekonomiska politiken ska sträva efter jämlikhet. Jämlikhet handlar inte om likhet utan om att ge alla goda möjligheter utifrån olika förutsättningar.

Ekonomi är läran om hushållning med knappa resurser. Men i dag betar sig mänskligheten som om jordens resurser är oändliga. Det är ett kortsiktigt perspektiv som måste överges. Det är dags att tänka långsiktigt i Alingsås kommun. Det skall vi göra genom att prioritera insatser som förebygger att kostnader uppstår. Det skall vara ett långsiktigt och systematiskt förändringsarbete istället för snabba budgetnedskärningar. Allt detta långsiktiga förändringsarbete kan stödjas av att införa sociala investeringsfonder och omställningsfonder. Detta bör därför utredas och i lämplig form införas under perioden för att underlätta omställningen till en mer långsiktig hållbar kommun.

Det vi bygger kommer kanske att finnas i hundra år. Vi bygger för en annan tid, ett annat samhälle, ett hållbart samhälle. Att reinvestera och underhålla den infrastruktur vi redan har för att bibehålla anläggningarnas värde och funktion, är nästan alltid det minst miljöbelastande och därmed mest hållbara. Detta skall därför vara prioriterat vad gäller till exempel bostäder och VA. Stadsutvecklingen skall främst ske genom nybyggnad i kollektivtrafiknära områden. Alingsås Energi ska ha ett tydligt uppdrag att öka den lokala innovativa energiproduktionen av förnyelsebar energi.

Den lokala självförsörjningen av energi skall öka och bolaget skall bli ett av landets enklaste företag att ansluta sin lokala mikroproduktion till. Fastighetskoncernen är en viktig resurs för ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Det är viktigt hur byggande och renovering sker och att det görs med framtidens uthålliga och klimatanpassade teknologi. Bygga för framtiden är absolut prioritet ett för dessa bolag.

Näringslivet

Det lokala näringslivet är en viktig resurs för ekonomisk hållbarhet. Människors möjligheter att själva styra sina liv och att förverkliga sina idéer ger ekonomin dess styrka och förändringskraft. Sveriges näringsliv bygger till stor del sin konkurrenskraft på ett högt kunskapsinnehåll, kompetenta medarbetare, välfungerande trygghetssystem och en väl utbyggd infrastruktur. Vi ser detta som framgångsfaktorer även i Alingsås näringsliv.

Alla aktörer i ekonomin har ett ansvar att ta etiska, sociala och ekologiska hänsyn. Samhällets lagar och spelregler ska uppmuntra detta. Långsiktighet och balans ska prioriteras före kortsiktiga vinstintressen. Etiskt företagande och arbete ska premieras. Vi ser också att verksamheter byggda på delningsekonomi skall prioriteras som en väg till resurshushållning.

Vi vill se nya företagsformer inom den sociala ekonomin. Kooperativ och lokala företagsfonder är ett sätt att låta närsamhället ta del i den framväxande ekonomin. Vi ska främja framväxten av ett grönt, cirkulärt och hållbart näringsliv. Till exempel med fler reparationstjänster, mer återbruk och bättre återvinning. Det gör vi också genom en ökad delningsekonomi, bland annat genom att underlätta för bilpooler och hyr/låne-cykelsystem. Och så vill vi jobba för mer cirkulär ekonomi, där allt ifrån biogasproduktion till återbruk ingår.

Vi vill också se en kraftig förbättring av de svaga delarna av näringslivsklimatet i Alingsås kommun. Vad gäller kommunens service, långa handläggningstider, tjänstemäns och politikernas attityder är vi bland landets absolut sämsta kommuner. Detta måste åtgärdas med kraftfulla insatser. Vi vill se en djup analys av orsaker, med särskilt fokus på alla Alingsås småföretagare och en jämförelse med hur de bästa kommunerna gör samt en tydlig åtgärdsplan. Vi vill också se en strukturerad och utvecklad

modell för en fortsättning av våra studiebesök som politiker ute hos företag.

Vårt lokala näringsliv växer starkt och efterfrågar personal med rätt utbildning. Att få ned arbetslösheten är ett arbete som kräver en aktiv arbetsmarknadspolitik och en näringslivspolitik som bygger på bättre service och attityd till det lokala näringslivet.

Vi vill se ökade gemensamma investeringar i hållbar infrastruktur, klimatanpassningar, bostäder, forskning och utveckling av klimatsmart teknik. Det lokala kunnandet inom hållbart bygande ska utvecklas till att omfatta kompetens, innovationer och arbetstillfällen inom långsiktigt hållbar utveckling, resurshushållning och återanvändning. Genom att bygga upp ett kluster i Alingsås med lokal kompetensförsörjning, men också med fokus på hållbar utveckling, kan vi göra Alingsås kommun och dess näringsliv ledande inom ny miljöteknik, gröna jobb och socialt företagande.

Gröna investeringar

Kommunens arbete med att investera för ett hållbart samhälle ska intensifieras. Vi ser behov av omfattande investeringar för anpassningar till ett förändrat klimat, utrustning som ger mindre klimatpåverkan, modernare teknik för kemisk rening i reningsverken, gång- och cykelbroar i trä, lokal energiproduktion, hantering av förorenade områden, samt inköp av mark för skydd av känsliga naturområden.

Förbättringsarbete

Förbättringar behövs inom olika områden, det kan till exempel gälla smartare arbetsprocesser, förenklad administration, och nya typer av arbetslag som skapar samordningsfördelar. Vi skapar ett belöningssystem för förbättringsarbetet. Personalen är en resurs i verksamheternas förbättringsarbete. Se exempel i Bilaga 1.

Vi avsätter därför 0,5 miljoner kronor för lönebonus till den personal som bidrar till förbättringsarbetet. Vi bedömer att ett tydligt fokus på förbättringsarbete med koppling till lönebonus också kan göra kommunen till en mera attraktiv arbetsgivare. Konkurrens är idag hård vad gäller både att behålla befintlig personal och att rekrytera ny personal inom bristyrken.

När en verksamhet inte fungerar optimalt finns kvalitetsbristkostnader. Bakomliggande orsaker kan vara bristande rutiner, onödig administration, otydliga uppdrag, väntetider, felaktiga analyser eller beslutsstöd, ineffektiva system, bristande planering, outnyttjade resurser och mycket annat. Genom förbättringsarbetet kan onödiga kostnader undvikas. Resultatet av den kommunala verksamhetens förbättringsarbete skulle enligt jämförelse med andra kommuner kunna omfatta så mycket som ca 5 - 25 % av omsättningen. Under första året förväntas dock endast ett resultat på minst 0,5% av respektive nämnd. Resultatet kan yttra sig på olika sätt i olika delar av verksamheten.

I Bilaga 1 redovisas exempel på förbättringsarbete i andra kommuner med goda resultat.

Prioriterade mål, styrindikatorer och kontrollindikatorer

De prioriterade målen stakar ut den politiska färdriktningen för utvecklingen i kommunen. Målen utgår ifrån de tre hållbarhetsperspektiven och är samtidigt mål för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv. Utgångsvärde avser senast kända utfall, årtal anges inom (parentes). Utgångsvärdet är avläst i Kolada den 25 oktober 2016. (Av resursskäl har vi inte kunnat uppdatera dessa.)

De prioriterade målen är övergripande och omfattar hela kommunen. De syftar till att åstadkomma förändring under treårsperioden. Till de prioriterade målen kopplas indikatorer som är styrande för att nå de politiska ambitionerna. Flerårsstrategin kompletteras med kontrollindikatorer som är viktiga att följa för att veta att Alingsås kommun, som samhälle och organisation, utvecklas långsiktigt hållbart. Till dess att Agenda 2030 återrapporteras löpande så återfinns vissa delar här.

Prioriterat mål 1

Alingsås kommun leder utvecklingen mot ett ekologiskt hållbart samhälle

Styrindikator: Ökad materialåtervinning
Andel (%) hushållsavfall som återvinns genom materialåtervinning (inklusive biologisk behandling) (U07414)

Utgångsvärde: (2014) 60 %

Adresseras till: Samhällsbyggnadsnämnden

Styrindikator: Bättre vattenkvalitet i våra vattendrag

Ytvattnets innehåll av totalfosfor på tre mätpunkter (Göta Älvs vattenvårdsförbund)

Adresseras till: Miljöskydds-nämnden

Styrindikator: Ökad andel resor med kollektivtrafik

Antal resor med kollektivtrafik (stadstrafik + landsbygdstrafik) i Alingsås

Styrindikator: Utsläppen av växthusgaser från den offentliga verksamheten ska minska

Kg CO₂-ekvivalenter per år

Adresseras till: Samtliga nämnder, förbund och bolag

Adresseras till: Kommunstyrelsen, Samhällsbyggnadsnämnden

Styrindikator: Fler gångfartsgator i Alingsås centrum
Antal meter gångfartsgata

Adresseras till: Samhällsbyggnadsnämnden, kommunstyrelsen

Kontrollindikatorer

- Insamlat hushållsavfall i kommunen, kg/invånare (U07801)
Utgångsvärde: (2014) 431 kg/inv
- Årsmedelvärde av halten kvävedioxid i Alingsås tätort
- Årsmedelvärde av halten bensen i Alingsås tätort
- Medelhalt av miljögifter i avloppsslam från kommunägda avloppsreningsverk
- Ekologiskt odlad åkermark i kommunen, andel % (N00403) Utgångsvärde: (2015) 16 %
- Total area formellt skyddad natur (ha), därav i kommunal regi

Prioriterat mål 2

Alingsås kommuns organisation är miljö- och klimatsmart och på sikt fossilbränslefri

Styrindikator: Ökad förnybar energiproduktion i kommunal regi
Årlig kommunägd solex (MWh), vind (MWh), biogas (MWh), fjärrvärme (%)
Adresseras till: Fabs AB, Alingsås Energi Nät AB, AB Alingsåshem, Samhällsbyggnadsnämnden

Styrindikator: Minska fossila drivmedel
Inköpt drivmedel till kommunens fordon, Bensin (l), Etanol (l), Diesel (l), Fordonsgas (kg), El (kWh)
Adresseras till: Samhällsbyggnadsnämnden

Styrindikator: Fler laddstolpar i kommunen
Kommunala laddstolpar för elfordon
Adresseras till: Samhällsbyggnadsnämnden, Alingsås Energi Nät AB

Styrindikator: Större andel ekologisk mat
Andel (%) ekologisk mat i kommunens verksamhet (U07409)
Utgångsvärde: (2013) 19 %
Adresseras till: Barn- och ungdomsnämnden, Kultur- och utbildningsnämnden, Socialnämnden, Vård- och omsorgsnämnden

Styrindikator: Köttkonsumtionen skall minska Kronor och mängd (kg) kött inköpt till kommunal verksamhet per invånare och år.
Fördelat på nöt, gris, kalkon och kyckling m fl
Adresseras till: Barn- och ungdomsnämnden, Kultur- och utbildningsnämnden, Socialnämnden, Vård- och omsorgsnämnden

Styrindikator: Andel närproducerad (inom Västra Götaland) mat i kommunal verksamhet
Kronor och mängd (kg) närproducerat till kommunal verksamhet per invånare och år.
Adresseras till: Barn- och ungdomsnämnden, Kultur- och utbildningsnämnden, Socialnämnden, Vård- och omsorgsnämnden

Kontrollindikatorer

- Byggnader, andel fjärrvärme som är förnybar eller restvärme, exkl. el, enligt EES (%) (U00465) Utgångsvärde: (2014) 100 %
- Byggnader, andel förnybar el enligt EES (%) (U00466) Utgångsvärde: (2014) 100 %
- Byggnader, andel förnybar energi samt restvärme enligt EES (%) (U00464) Utgångsvärde: (2014) 100 %
- Växthusgasutsläpp från kommunens fordon
- Antal kommunala upphandlingar som innehåller krav på miljö- och klimathänsyn

Prioriterat mål 3

I Alingsås kommun finns goda möjligheter till arbete och företagande

Styrindikator: Andelen delade turer ska minska
Andel delade turer (egen mätning)
Adresseras till: Vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden

Styrindikator: Andelen timanställda ska minska
Andel timanställda (egen mätning)
Adresseras till: Vård- och omsorgsnämnden, barn- och ungdomsnämnden och socialnämnden

Styrindikator: Bättre service till företagare
Företagsklimatet totalt, Insikt/ÖJ Nöjd-kund-index (U07451)
Utgångsvärde: (2014) 62 %
Adresseras till: Kommunstyrelsen, miljöskyddsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund

Styrindikator: Bättre företagsklimat
Företagarnas omdöme av företagsklimatet i kommunen, Svenskt Näringsliv ranking 1-290
Adresseras till: Kommunstyrelsen, utbildningsnämnden, miljöskyddsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund

Styrindikator: Färre arbetslösa ungdomar
Andel (%) av befolkningen 16-24 år som är arbetslösa (N00928) Utgångsvärde: (2015) 5.5 %
Adresseras till: Socialnämnden, utbildningsnämnden

Styrindikator: Andelen anställda med egen önskad tjänstgöringsgrad skall öka. Egen mätning (%) *Adresseras till:* Samtliga nämnder och bolag.

Styrindikator: Kostnaderna för försörjningsstöd skall minska
N02904: Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)
N31810: Hushåll med ekonomiskt bistånd som erhållit bistånd i 10-12 månader under året, andel (%)
Adresseras till: Socialnämnden, Kultur- och utbildningsnämnden

Styrindikator: Arbetslösheten skall minska
N00931: Långtidsarbetslöshet 25-64 år i kommunen, andel (%)

N00932: Långtidsarbetslöshet 16-24 år i kommunen, andel (%)

Medborgarnas bedömning av arbetsmöjligheterna i Alingsås kommun, NRI* N00914: Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)
Medborgarnas bedömning, frågor till personer med funktionsnedsättning, gällande arbetsmöjligheter

Adresseras till: Kultur- och utbildningsnämnden

Kontrollindikatorer

- Andel (%) gymnasieelever som är etablerade på arbetsmarknaden 2 år efter avslutad gymnasieutbildning (N17430)
- Andel (%) unga vuxna (18-24 år) med ekonomiskt bistånd (U31804) Utgångsvärde: (2014) 6,3 %
- Andel (%) av deltagare vid kommunens arbetsmarknadsverksamhet som gått vidare till arbete (U40406) Utgångsvärde: (2015) 89 %
- Andel (%) av deltagare vid kommunens arbetsmarknadsverksamhet som gått vidare till studier (U40409) Utgångsvärde: (2015) 24 %
- Avvikelse från förväntat värde, förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%) (N00486) Utgångsvärde: (2014) 2.8 %
Självförsörjningsgrad (%)
- Antal ungdomar i kommunens feriejobb
- Tillgänglighet till arbetsmarknad (Alingsås kommun som arbetsgivare) för personer med funktionsnedsättning, andel (%) av maxpoäng (U40445) Utgångsvärde: (2015) 44 %
- Antal nyregistrerade företag i kommunen per 1000/invånare (N00941) Utgångsvärde: 5,4 (2015) 1000/inv
- Antal kommunala upphandlingar som innehåller krav på social hänsyn
- Antal anställda med lönestöd, uppdelat per nämnd

Prioriterat mål 4

I Alingsås kommun använder vi resurserna effektivt för ekonomisk hållbarhet

Styr- och kontrollindikatorer

- Ekonomiskt resultat ska uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Årets investeringar i skattefinansierad verksamhet bör självfinansieras genom resultat och avskrivningar.
- Nettokostnaderna bör inte öka snabbare än summan av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Soliditeten inklusive pensionsförpliktelser bör inte understiga 20 procent.

Adresseras till:

Kommunstyrelsen

Prioriterat mål 5

I Alingsås kommun bygger välfärden på god service, tillgänglighet och engagerade medarbetare

Styrindikator: Nöjda medarbetare Nöjd-medarbetar-index (eget mått)

Adresseras till: Samtliga nämnder och bolag, exklusive valnämnd och överförmyndarnämnd

Styrindikator: Minska

sjukfrånvaron

Sjukfrånvaron (eget mått)

Adresseras till: Samtliga nämnder och bolag

Styrindikator: Nöjda medborgare

Medborgarnas bedömning av kommunens verksamheter helheten, Nöjd-medborgar-index (U0040)

Adresseras till: Samtliga nämnder och bolag

Styrindikator: Bättre bemötande och tillgänglighet

Medborgarnas bedömning av bemötande och tillgänglighet, Nöjd-medborgar-index (U00400) Utgångsvärde: (2015) 57 %

Adresseras till: Samtliga nämnder och bolag

Styrindikator: Fler digitaliseringslösningar som skapar värde för kommuninvånarna eller minskar kostnaderna för kommunen Digitaliseringslösningar i kommunala verksamheter

Adresseras till: Samtliga nämnder

Kontrollindikatorer

- Andel (%) som får svar på e-post inom två dagar (U00412) Utgångsvärde: (2015) 69 %
- Andel (%) som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga (U00413) Utgångsvärde: (2015) 43 %
- Andel (%) som upplever ett gott bemötande vid kontakt med kommunen (U00414) Utgångsvärde: (2015) 100 %
- Medborgarnas bedömning av möjligheterna till kontakt med kommunen, Nöjdinflytande-index (U00419) Utgångsvärde: (2015) 49 %
- Bemötande i hemtjänsten – mycket/ganska nöjda, andel % (U21504) Utgångsvärde: (2015) 98 %
- Bemötande i särskilt boende äldreomsorg – mycket/ganska nöjda, andel % (U23520) Utgångsvärde: (2015) 96 %
- Fysisk tillgänglighet till allmänna, lokaler, offentliga platser för personer med funktionsnedsättning, andel % av maxpoäng
- Personalkontinuitet antal vårdare i hemtjänst per 14 dagar (KkiK)

Prioriterat mål 6

I Alingsås kommun kan alla växa och leva i en trygg och utvecklande miljö

Styrindikator: Tryggare Alingsås
Medborgarnas bedömning av tryggheten i Alingsås kommun, Nöjd-region-index (U00405)
Utgångsvärde: (2015) 61 %
Adresseras till: Samtliga nämnder och bolag, exklusive valnämnd och överförmyndarnämnd

Styrindikator: Nöjda elever
Elevernas nöjdhet med skolan, helheten, Nöjd-kund-index (GR-enkät grundskola åk 2, 5 och 8 samt gymnasiet åk 2)
Adresseras till: Barn- och ungdomsnämnden, kultur- och utbildningsnämnden

Styrindikator: Bättre psykisk hälsa
U01405: Invånare 16-84 år med bra självskattat hälsotillstånd kommun, andel (%) U01406: Invånare 16-84 år med nedsatt psykiskt välbefinnande kommun, andel (%) N00957: Ohälsotal, dagar
Antal självmord /10000
Adresseras till: Barn- och ungdomsnämnden, kultur- och utbildningsnämnden, vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden

Styrindikator: Missbruk av alkohol och droger skall minska
Resultat av årlig drogvaneundersökning bland skolungdomar
Antal unga under 20 år med missbruk
Adresseras till: Socialnämnden, barn- och ungdomsnämnden, kultur- och utbildningsnämnden

Kontrollindikatorer

- Antal genomförda barnkonsekvensanalyser inför beslut som berör barn och unga (egen mätning)
- Elevernas bedömning av trygghet i åk 5 och åk 8, andel % (U15502, U15509)
Utgångsvärde: (2015) 95 %
Utgångsvärde: (2015) 93 %
- Elevernas bedömning av trivsel och trygghet i åk 2 gymnasiet, andel %, (GR-enkät)
- Elever i åk 6 och åk 9 som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen, andel % (N15489, N15418)
Utgångsvärde: (2015) 81 %
- Gymnasieelever med grundläggande behörighet till universitet eller högskola, andel % (N17409)
Utgångsvärde: (2014) 72 %
- Antal inskrivna barn per årsarbetare, förskolan
- Antal inskrivna barn per avdelning, förskola
- Andel (%) årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning, förskolan
- Antal inskrivna elever per årsarbetare, fritidshem
- Antal inskrivna elever per avdelning, fritidshem
- Andel (%) årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen, fritidshem
- Antal elever per lärare (heltidstjänst), grundskola uppdelat på F-3, 4-6 och 7-9
- Andel (%) lärare med pedagogisk högskoleexamen, grundskola
- Andel (%) integrerade elever, grundsärskola
- Antal elever per lärare (heltidstjänst), grundsärskola
- Antal elever per lärare (heltidstjänst), gymnasieskola
- Antal boendedygn i bistånd som avser boende/ vård för vuxna missbrukare, antal/invånare 21-64 år (N35801)
- Antal barn i externa HVB-hem
- Antal barn i egna HVB-hem
- Antal barn i familjehem

Prioriterat mål 7

I Alingsås kommun utvecklar vi samhället tillsammans

Styrindikator: Större påverkan från medborgare.
Medborgarnas bedömning av möjligheterna till påverkan i kommunen, Nöjd-Inflytande-Index (U00408)
Utgångsvärde: (2015) 43 %
Adresseras till: Samtliga nämnder och bolag exklusive överförmyndarnämnden

Kontrollindikatorer

- Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng (KKiK)
- Medborgarnas bedömning av förtroende för kommunen, Nöjd Inflytande-Index (U00407)
Utgångsvärde: (2015) 48 %
- Medborgarnas nöjdhet med att bo och leva i kommunen, Nöjd-Region-Index (U00402)
Utgångsvärde: (2015) 68 %
- Antal genomförda medborgardialoger (egen mätning)
- Antal genomförda barnkonsekvensanalyser innan beslut i nämnder (egen mätning)
- Delaktighet i utformning av genomför andeplan, särskilt boende för äldre och korttidsboende, andel % (U20444) Utgångsvärde: (2014) 100 %
- Delaktighet i utformning av genomförandeplan, hemtjänst äldreomsorg, andel % (U21453) Utgångsvärde: (2014) 99 %
- Antalet medborgarinitiativ (egen mätning)

Prioriterat mål 8

I Alingsås kommun finns attraktiva boendemöjligheter för alla

Styrindikator: Bättre bostadsutbud
Medborgarnas nöjdhet med bostäder i kommunen, Nöjd-region-Index (U07406)
Utgångsvärde: (2015) 54 %
Adresseras till: Kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden, vård- och omsorgsnämnden, AB Alingsåshem

Styrindikator: Fler hyresrätter
Antal färdigställda hyresrätter under året (egen mätning)
Adresseras till: Kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsnämnden, AB Alingsåshem

Styrindikator: Mer bredband
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel av befolkningen % (N07900) Utgångsvärde: (2015) 55 %
Adresseras till: Alingsås Energi Nät AB, kommunstyrelsen

Kontrollindikatorer

- Fördelning av bostäder, antal/1000 invånare
 - Hyresrätter (N07901)
Utgångsvärde: (2015) 177 antal/1000 inv
 - Bostadsrätter (N07902)
Utgångsvärde: (2015) 66 antal/1000 inv
 - Äganderätter (N07903)
Utgångsvärde: (2015) 216 antal/1000 inv

Prioriterat mål 9

I Alingsås kommun finns ett rikt och stimulerande kultur-, idrotts- och föreningsliv

Styrindikator: Bättre kulturverksamhet
Medborgarnas nöjdhet med kommunens kulturverksamhet, Nöjd-Medborgar-Index (U09401) Utgångsvärde: (2015) 58
Adresseras till: Kultur- och utbildningsnämnden

Styrindikator: Bättre fritids- och föreningsutbud. Medborgarnas nöjdhet med kommunens fritids- och föreningsutbud, Nöjd-Region-Index (U09408) Utgångsvärde: (2015) 67
Adresseras till: Kultur- och utbildningsnämnden

Styrindikator: Bättre idrotts- och motionsanläggningar. Medborgarnas nöjdhet med kommunens idrotts- och motionsanläggningar, Nöjd-Medborgar-Index (U09406) Utgångsvärde: (2015) 61
Adresseras till: Kultur- och utbildningsnämnden, Fabs AB

Kontrollindikatorer

- Elever 7-15 år som deltar i musik- eller kulturskola som andel av invånare, andel % (U09810)
Utgångsvärde: (2015) 27
- Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-12 år (U09801)
Utgångsvärde (2015) 37
- Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 13-16 år (U09802)
Utgångsvärde: (2015) 47
- Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 17-20 år (U09803)
Utgångsvärde: (2015) 19

Nämnderna s huvud- uppdrag

Barn- och ungdomsnämnden

Barn- och ungdomsnämnden ansvarar för förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg, skolbarnsomsorg, förskoleklass, grundskola och grundsärskola. Barn- och ungdomsnämndens vision är "lust att lära".

Verksamhetens övergripande mål är att alla barn och elever ska nå målen för utbildningen. Förskolan och skolan ska utgå från individuella och lokala förutsättningar, barnen och eleverna ska erbjudas en likvärdig utbildning av hög kva- litet oberoende av bostadsort, kön och social eller ekonomisk bakgrund.

Nämnden erhåller särskilda satsningar för förstärkning av elevhälsa för förebyggande av psykisk ohälsa omfattande utökning av kommunbidraget med 3 miljoner kr, samt för ökning av andelen ekologiska och närproducerade livsmedel med 1,0 miljoner kr , se bilaga 2.

Maten som serveras i verksamheten skall vara ekologisk, närproducerad och enligt svensk djurskyddslagstiftning.

Uppdrag till nämnden 2021 - 2023

- Nämnden ska ta fram och verkställa en handlingsplan för ökad kontinuitet för läraruppdraget.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens verksamhet är indelad i två delar: ledningsuppdraget samt produktionsuppdraget. I ledningsuppdraget ingår ett övergripande ansvar för hela kommunkoncernen. Styrelsen har ett övergripande ansvar för kommunens styrmodell. Styrelsen skall ha uppsikt över samtliga nämnders och bolags verksamhet samt svara för koncernens och kommunens samlade ekonomi-, finans-, per- sonal- och planeringsverksamhet samt annan administration. Kommunstyrelsen skall kontinuerligt utvärdera kommunkoncernens samlade verksamhet och verka för att de gemensamma resurserna används så effektivt som möjligt. Styrelsen är också kommunens samordnande och verkställande organ för markfrågor

och exploateringsverksamhet. Kommunstyrelsen ska ha en drivande och uppföljande roll för förbättringsarbetet i hela den kommunala verksamheten. Kommunstyrelsen ansvarar

för riktlinjer, processer och fördelning av de 0,5 miljoner kronor som avsatts för lönebonus till de anställda som bedriver ett framgångsrikt förbättringsarbete.

Nämnden erhåller en resursförstärkning med 10,2 miljoner kr för jämställda löner, upphandling, lönebonusar för förbättringsarbete, förstärkning av ekologisk och social hållbarhet, samt utvecklingsarbete/ förbättringsarbete/digitalisering, se bilaga 2.

Kultur- och utbildningsnämnden

Nämndens uppgifter omfattar gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning inklusive gymnasiesärskola och särskola för vuxna. Nämnden ansvarar för uppdragsutbildning, svenskundervisning för invandrare samt allmänna invandrarfrågor samt numera även för arbetsmarknadsåtgärder för personer utanför den reguljära arbetsmarknaden. Nämnden är också kommunens samordnande och verkställande organ för kultur- och fritidsverksamhet. Nämnden verkar för ett rikt och varierat kultur- och fritidsliv. Genom delaktighet och samverkan kan nämnden skapa förutsättningar för en god folkhälsa samt motverka social, ekonomisk och kulturell segregation. Den prioriterade målgruppen är barn, unga och utrikes födda. Nämnden skall genom dialog med kommunens övriga aktörer, civilsamhället, det lokala föreningslivet och folkbildningsförbunden stödja, utveckla och samverka för det goda livet. Kulturen och idrottsrörelsen är viktiga arenor för integration och mångfald.

Nämnden har i de senare delarna att stödja, informera samt följa upp övriga nämnders arbete.

Verksamheten ska ha en tydlig miljöprofil. Samarbetet med grundskolan bör utvidgas för att undvika kunskapsluckor, göra en god överlämning av elever och bättre kunna förutse behovet av extra stöd. Nämnden ska också samverka med övriga kommunorganisationen och näringslivet i syfte att ge eleverna insyn i och erfarenhet av olika yrken.

Det viktigt att särskilt beakta nyanländas och övriga utrikes föddas behov av kultur- och idrottsaktiviteter. Även äldres behov bör uppmärksammas, till exempel genom bidrag till kurser och föreningsaktiviteter.

Nämnden erhåller en ekonomisk förstärkning

om 3,8 miljoner kr för AME, fler studieår och ekologiska och närproducerade livsmedel, se bilaga 2.

Uppdrag till nämnden 2021 - 2023

- Nämnden ska initiera ett biblioteksbaserat projekt för lässtimulerande åtgärder, riktat till barn från sex månader upp till 12 år, i samverkan med barn- och ungdomsnämnden, socialnämnden och frivilligorganisationer.
- Satsningar skall göras på ökad sysselsättning för flyktingar, i samverkan med andra nämnder och externa aktörer.

Miljöskyddsnämnden

Miljöskyddsnämnden fullgör kommunens upp- gifter inom miljöhälsoskydds- och livsmedelsområdena samt de övriga uppgifter som enligt lag skall fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Miljöskyddsnämnden ska bedriva ett kraftfullt förebyggande miljö- och hälsoarbetet. Nämndens resurser förstärks med 2,5 miljoner kr för enskilda avlopp, förebyggande miljöarbete, och reservatsbildning, se bilaga 2

Uppdrag till nämnden 2021 - 2023

- Öka arealen och antalet områden med skyddad natur

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggområdet och är samordnande och verkställande organ för trafik, parker, allmän platsmark och skötsel av tätortsnära natur.

Samhällsbyggnadsnämnden är också huvudman för de allmänna VA-anläggningarna och för kommunens avfallshantering. Nämnden har stor betydelse för hur markresurser inom kommunen tas i anspråk och för hur nya bostadsområden gestaltas. I Alingsås kommun ska

samhällsplaneringen genomsyras av en helhetssyn som sätter den ekologiska och sociala hållbarheten i centrum. Kommunen ska minska sin negativa klimatpåverkan genom en hållbar stadsplanering.

Åkermark är en ändlig resurs som behövs för livsmedelsproduktion och ska därför inte bebyggas. Planering av nya områden ska därför i första hand ske på redan exploaterad mark, men samtidigt som staden förtätas med mer centrala boenden är det viktigt att bevara gröna ytor i centrum. Byggnation ska ske på ett yteffektivt, resurseffektivt och klimatsmart sätt. Det behövs omfattande investeringar i energieffektivisering och klimatanpassning av befintlig bebyggelse och bättre förvaltning av ekosystemtjänster. Grönytor är viktiga för både miljön och människors hälsa, fysisk såväl som psykisk. Grönytor måste därför vara en naturlig del av staden. I Alingsås kommun ska människor med lätthet kunna röra sig till fots och med cykel, därför krävs omfattande utbyggnad av gång och cykelbanor i kommunen.

En levande landsbygd erbjuder attraktiva livsmiljöer med god möjlighet till kommunal service, närhet till friluftsliv och rekreation. Alla invånare i kommunen ska ha tillgång till ett väl utbyggt kollektivtrafiknät. En utbyggd och välfungerande infrastruktur är nödvändig för att hela kommunen ska leva. Bredbandsutbyggnad är av avgörande betydelse för en levande landsbygd.

Nämnden erhåller en resursförstärkning om 1,0 miljoner kr för naturreservat och tillsyn, se bilaga 2.

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för kommunens socialtjänst inom individ- och familjeomsorg. Socialnämnden ger insatser i form av råd, service och stöd till barn, ungdomar, vuxna samt familjer. Socialnämnden har också ansvaret för ensamkommande barn och unga.

Nämndens verksamhet har en betydande påverkan på kommunens ekonomi, eftersom nämnden måste följa den lagstiftning som finns om medborgarnas rätt till bistånd och barns rätt till trygga och säkra uppväxtförhållanden. Socialnämndens förebyggande verksamhet är viktig för att åstadkomma social och ekonomisk hållbarhet i kommunen. Vi förstärker det förebyggande arbetet med 4,3 miljoner kr och säkerställer möjlighet till hjälp av personligt ombud, se bilaga 2.

Uppdrag till nämnden 2021 - 2023

- Bevara och stärk de förebyggande och väl fungerande insatser som redan finns
- Ökad samverkan med andra verksamheter skall främjas där så är möjligt.
- Insatser för att förebygga våld i nära relation och hedersvåld, samt för att stödja personer som utsatts för detta, skall fortsätta och stärkas.

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämndens målgrupper är personer över 65 år, människor med demens, människor som behöver hemsjukvård eller hemtjänst, personer med funktionsnedsättning samt människor i livets slutskede.

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar även för de personer över 65 år som inte är självförsörjande och som har sitt boende ordnat via nämnden.

Vård- och omsorgsnämnden har också ansvaret för myndighetsutövning och insatser enligt LSS, Lag om stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Detta är också en verksamhet som har mycket stor påverkan på kommunens ekonomi, eftersom det är svårt att i förväg veta vilka behov som uppstår.

Människor ska kunna åldras med värdighet i vår kommun och ha ett bra liv. Vår gröna människosyn innebär att samhället har ett stort ansvar att möta varje människas behov och låta hen få den plats i samhället som hen har möjlighet att ta. Gruppen äldre förväntas öka påtagligt kommande decennier och därmed också gruppen, som behöver stöd i hemmet och i särskilt boende med tillgång till vård.

Vi förstärker nämndens ram med en ekonomisk satsning på 23,3 miljoner kr, se bilaga 2.

Uppdrag till nämnden 2021 - 2023

- Fortsatt utbyggnad av särskilt boende, men även av seniorboende och så kallat trygghetsboende, dvs lättillgängligt boende med en lägre servicegrad
- Personer med behov av palliativ vård ska ges möjlighet till hospicevård
- Äldreboenden ska byggas med god tillgänglighet till trädgård eller grönområde
- Kulturutbudet på våra boenden ska utökas i samverkan med föreningslivet och andra aktörer
- Kosten på äldreboenden skall tillagas så nära konsumenterna som möjligt och ha hög kvalitet genom högre andel ekologiska och närodlade råvaror än nu
- Antalet delade turer för vård- och omsorgspersonal skall minska
- Fortsatt satsning på rätt till heltid, med möjlighet till deltid.
- Personaltätheten ska öka inom den kommunala hemtjänsten
- Fortsatta satsningar på fortbildning av personal ska genomföras

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden handhar och beslutar, med den begränsning som anges i 3 kap 9 § i kommunallagen (1991:900), i ärenden som enligt lag eller annan författning ankommer på överförmyndarnämnd samt handhar de uppgifter i övrigt avseende överförmyndarväsendet i kommunen, som är att hänföra till förvaltning och verkställighet.

Samarbete med andra kommuner ska ske för att tillvarata kunskap och kompetens på olika områden och samtidigt effektivisera handläggningen. För att gode män och förvaltare skall göra ett bra jobb skall det säkerställas att de har adekvat utbildning.

Ekonomi

Resultatbudget

tkr	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens intäkter - kostnader	-2 429 719	-2 491 554	-2 546 888
Avskrivningar	-75 475	-79 963	-79 056
Verksamhetens nettokostnader	-2 505 194	-2 571 517	-2 625 944
Skatteintäkter	2 020 214	2 098 974	2 181 975
Generella statsbidrag och utjämning	586 934	578 821	567 513
Riktat statsbidrag flykting	0	0	0
Finansiella intäkter	31 100	32 000	32 000
Finansiella kostnader	-36 543	-35 323	-45 000
Finansnetto	-5 443	-3 323	-13 000
Resultat före extraordinära poster	96 511	102 955	110 543
Extraordinära intäkter	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0
Årets resultat	96 511	102 955	110 543

Balansbudget

tkr	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	1 356 096	1 538 745	1 732 235
Omsättningstillgångar	4 884 091	5 000 693	5 121 090
Summa tillgångar	6 240 187	6 539 438	6 853 325
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	1 089 527	1 192 482	1 303 025
Avsättningar	940 914	925 037	916 732
Långfristiga skulder	3 265 772	3 476 691	3 686 858
Kortfristiga skulder	943 974	945 229	946 710
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	6 240 187	6 539 438	6 853 325

Sammanställning av driftbudget

	Budget	Plan	Plan
	2021	2022	2023
Vård- och omsorgsnämnden	815 168	835 365	855 790
Socialnämnden	208 171	212 187	216 348
Kultur- och utbildningsnämnden	296 765	308 979	319 258
Barn- och ungdomsnämnden	883 678	900 241	916 695
Miljöskyddsnämnden	15 201	14 885	15 072
Samhällsbyggnadsnämnden	61 815	61 605	62 406
Exploatering	406	208	211
Kommunstyrelsen	107 318	108 563	107 825
Överförmyndarnämnden	4 845	4 908	4 972
Summa kommunbidrag	2 393 366	2 446 942	2 498 578

Investeringsbudget 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Kommunstyrelsen	42 350	55 000	107 000	48 900	57 100
Samhällsbyggnadsnämnden	55 675	44 185	31 605	29 140	29 290
Vård- och omsorgsnämnden	5 300	3 300	3 300	3 300	3 300
Socialnämnden	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Kultur- och utbildningsnämnden	5 800	5 800	5 800	5 800	5 800
Barn- och ungdomsnämnden	5 200	4 800	4 400	4 400	4 400
Miljöskyddsnämnden	200	100	100	100	100
Avgiftsfinansierad verksamhet	152 631	148 228	119 141	156 881	161 622
Totalt	268 356	262 613	272 546	249 721	262 812

I Bilaga 2 redogörs för ekonomiska principer och vilka poster som ingår i driftsbudgeten. Gällande investeringsbudgeten ser vi behovet av att minska på investeringstakten och en översyn med anledning av det.

Tillväxtprogram 2021-2030

Principer för tillväxtprogram Tillväxtprogrammet utgår från genomförandet av översiktsplanens mål ur ett tioårsperspektiv. Syftet med tillväxtprogrammet är att ta ett samlat grepp med ett kommunalt koncernperspektiv på vilka investeringar som kommunen avser göra. Tillväxtprogrammet revideras årligen och varje enskilt projekt ska beslutas separat innan projektet startas. Tillväxtprogrammets utgångspunkt är att sträva efter en ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.

Förtätningar i staden

Ett stort antal förtätningsprojekt pågår i Alingsås stad. Det kan vara större projekt men också små projekt som vardera innehåller endast ett fåtal bostäder. Vid förtätning är det särskilt viktigt att beakta vissa miljöförhållanden såsom luftkvalitet, buller. Och att grönytor inte byggs bort.

Stadsskogen

Stadsskogen är det stora volymområdet för nytt bostadsbyggande och expansion har pågått under ca 15 års tid. Karaktären på området är "stad i skog" där en medvetet mycket blandad bebyggelse anpassas till naturens villkor. Fortsatt utbyggnad innehåller ytterligare ca 350-450 bostäder i norra delen, med möjlighet att senare kompletteras med ytterligare 500-600 bostäder i den sydligare delen.

A+/Lyckan

I centrala Alingsås stad finns A+/Lyckan som är ett potentiellt omvandlingsområde i anslutning till Alingsås station. I området kan eventuellt upp mot 800-900 bostäder och ca 50 000 - 60 000 kvm verksamhetsyta byggas. Besked från Trafikverket avvaktas avseende eventuellt ny sträckning och/eller utbyggnad av E20.

Mjörnstranden

Med Mjörnstranden finns möjlighet att skapa ett attraktivt område med satsning på strandpromenad, modern campingplats med restaurang, och utökade möjligheter till friluftsliv. Eventuell byggnation ska vara av mindre omfattning. Någon större exploatering av området med byggnation av bostäder och verksamheter ska inte ske.

Östra Ängabo

Området ligger i sydöstra Alingsås, på en höjdplatå ovanför befintliga bebyggelsen i gamla Ängabo. Ett detaljplanarbete genomfördes under 2010-11, men lades åt sidan innan fastställelse. De planskisser som upprättats för området innehåller en ny genomfartsgata som utgör axeln i området och binder samman Ängabo centrum med Marydsvägen. Drygt 300 bostäder kan byggas längs denna gata inom området i en blandad bebyggelse med både flerbostadshus närmast Ängabo Centrum och småhusbebyggelse längre upp. Korsning med väg 180 (Boråsvägen) kräver på grund av ökad trafikbelastning ombyggnad till cirkulationsplats.

Verksamhetsområden

Det är viktigt att kommunen erbjuder verksamhetsmark till näringsidkare och andra organisationer som vill etablera sig eller utöka sin verksamhet i Alingsås. Det är också viktigt att inte åkermark eller känslig natur tas i anspråk

Områden som inte ska bebyggas

Ett antal områden; Norra Bolltorp, Tomteredsfälten och Rothoffskärr kommer inte att vara föremål för utveckling inom Tillväxtprogrammets tioårsperiod, då jordbruksmark och annan mark med höga natur- och friluftsvärden med mera inte ska bebyggas.

Krangatans förlängning

En ny förbindelse under Västra stambanan mellan verksamhetsområdena Borgen och Sävelund ger räddningstjänsten en alternativ körväg och möjliggör ett minskat trafikflöde och mindre miljöfarliga transporter via E20-Vänersborgsvägen. Förbindelsen ger också nya möjligheter för transporter till och från verksamheterna i den nordöstra delen av Alingsås.

Infrastrukturinvesteringar som inte ska göras

Norra Länken och Södra Länken är investeringar som beslutats i tidigare planer. Dessa ska inte verkställas. Någon Överdäckning av E20 ska inte heller göras.

Utveckling utanför Alingsås tätort: Bjärke och Hemsjö

De båda landsbygdsdelarna Bjärke och Hemsjö är två viktiga utvecklingsområden. De har helt olika karaktär och behöver därför olika framtidssatsningar. Som huvudmodell gäller dock samma princip om en robust huvudort i respektive område: Sollebrunn i norr, Ingared i söder. Här bör huvudsatsningen ligga, av typ bostadsbyggande, kommunal service, kollektivtrafik, med mera. Med utgångspunkt från dessa basorter kan sedan utvecklingsprojekt breda ut sig till övriga landsbygdsdelar.

Bilaga 1

Exempel på förbättringsarbete i andra kommuner

Tranås Kommun

Socialtjänsten har gett all personal grundutbildning i förbättringsarbete, utbildat och avsatt tid för coacher, arbetat i projektform på internat, och arbetat med ständiga uppföljningar och utvärderingar. Resultatet har blivit bättre arbetsmiljö och trivsel, samtidigt som kostnaderna minskat med 23% i delar av verksamheten.

Referens:

christel.esbjornsson@tranas, 0140-69500

Vara kommun

Kommunen har arbetat med Lean och värdeflödeskartor som hjälper till att identifiera tids- och energitjuvar. Varje kartläggning har omfattat 8 deltagare från berörd verksamhet. Varje kartläggning har i genomsnitt frigjort ca 28% arbetstid inom äldrevården.

Bilaga 2

Redogörelse för ekonomiska principer och poster som ingår i driftsbudgeten

Huvudprinciper

Oförändrad skattesats.

Överskottsmål/resultat tillfälligt 3,7% under åren 2021-2023 med ambition om att kunna återgå så snart som möjligt till ca 2% enligt Sveriges Kommuners och Regioners (SKR) generella rekommendation.

Uppräkning på nämnderna för år 2021 är 1,3% för löneökningar och generella prisökningar.

Resultat av förbättringsarbete på 0,5% ställs därmed indirekt som krav på nämnderna (i form av ej full uppräkning för löneökningar och generella prisökningar).

För åren 2022 och 2023 görs uppräkning med 1,3 % per år. Denna uppräkning kommer att omprövas i samband med kommande års budgetprocess.

Kommunens investeringar ska finansieras av eget kapital. Om det inte räcker till med anledning av den tillfälligt höga investeringsnivån för renovering och utbyggnad av Nollhaga reningsverk, öppnar vi upp för att en andel av denna investering kan lånefinansieras. (Avgiftsfinansierad verksamhet.)

Socialnämnden

Tidiga insatser avd Unga, satsas permanent 1,5 Mkr för fältsekreterare

Tidiga insatser avd Vuxen, satsas permanent 1,0 Mkr för missbruksvård

Inhyrd personal och konsulter, satsas permanent 1,4 Mkr för inhyrd specialkompetens

Personligt Ombud satsas 0,4 Mkr permanent, resten finansieras via statligt bidrag som söks under 2021.

Vård- och omsorgsnämnden

Äldreomsorgssatsning 18 Mkr satsas permanent, statliga bidrag,

av dessa öronmärks 2 Mkr för uppdrag gällande hälsofrämjande åtgärder för kommunens äldre invånare.

Nytt LSS-boende, 5 Mkr permanent.

Ekologiska och närproducerade livsmedel 0,3 Mkr permanent satsning

Barn- och ungdomsnämnden

Elevhälsan – permanent satsning för förebyggande av psykisk ohälsa och samverkan mellan skola och socialtjänst m fl 3,0 Mkr.

Ekologiska och närproducerade livsmedel 1,0 Mkr permanent satsning

Kultur- och utbildningsnämnden

Arbetsmarknadsenheten (AME), personalförstärkning 1,0 Mkr satsas permanent. Uppdrag ges också gällande ökad samverkan med Socialnämnden och samordningsförbundet Insjöriket, för de som står långt från arbetsmarknaden.

Förstärkning med 2,5 Mkr permanent för ökade kostnaderna inom nämnden för elever som läser mer än tre år på gymnasiet.

Ekologiska och närproducerade livsmedel 0,3 Mkr permanent satsning

Samhällsbyggnadsnämnden

Skötsel av befintliga naturreservat, permanent satsning med 0,3 Mkr.

Tillsynshandläggare, permanent satsning 0,7 Mkr, resterande ska finansieras inom ram.

Kommunstyrelsen

Jämställda löner – tillfällig satsning på 0,5 Mkr tillfälligt per år 2021-2023.

Jurist/expert, satsning, stöd för nämnderna vid upphandling, för ekologisk och social hållbarhet 0,7 Mkr permanent.

Lönebonusar för förbättringsarbete, tillfällig satsning 0,5 Mkr per år 2021-2023.

Ekologisk hållbarhet, satsning 1,5 Mkr tillfälligt för en klimatstrateg och en klimatsamordnare per år 2021-2023

Tillfälliga satsningar i kärnverksamheterna som bidrar till social och ekologisk hållbarhet, ansökningsförfarande, 4,0 Mkr tillfälligt per år 2021-2023.

Förbättringsarbete, digitaliseringen/utvecklingsarbete, med prioritering av medborgarförslag/e-petitioner, satsning 3 Mkr tillfälligt per år 2021-2023.

Överförmyndarnämnden

Ingen satsning/ändring.

Miljöskydds-nämnden

Inventering enskilda avlopp – 0,5 Mkr tillfälligt år 2021-2023.

Förebyggande arbete inom miljöområdet, satsning 1,5 Mkr permanent på en miljösamordnare som ska stötta samtliga nämnder i miljöarbetet, och (ytterligare) en kommunekolog.

Kommunala naturreservat, satsning med 0,5 Mkr tillfälligt för fortsatt arbete med inventeringar, utredning av gränsdragningar med mera.